

Tavaszi zsongás

Indul a vadvizes szezon!

lapát fogó

Írta: Nagy László
Fényképezte: Németh Erika, Nagy László

LASSAN KITAVASZODOTT. A HOSSZÚ TÉL BESZORÍTOTT MINKET, VADVÍZI KAJAKOSOKAT EGY SIMA USZODÁBA, AHOL AZ ESTI EDZÉSEKEN AZ ELMÚLT NAGY TÚRÁK KALANDJAINAK FELEMLEGETÉSE MELLETT KEZDŐK OKTATÁSÁVAL ÉS ALAPTECHNIKÁK SZINTE UNALOMIG TÖRTÉNŐ ISMÉTLÉSÉVEL TÖLTÖTTÜK AZ IDŐT.

Tudtuk, hogy az utánpótlás miatt erre is szükség van, de mégis türelmetlenül lestük az időjárás jelentéseket, a várható vízállásokat latolgatva. Ezeken az edzéseken már szerveződtek a kisebb expedíciós csapatok is, ki kivel fog majd nekivágni egy-egy nagyobb és különlegesebb kalandnak a következő szezonban. Nálunk sem volt ez másképp.

A folyók nehézség szerint vannak osztályozva, a legkönnyebb a WW-1, a legnehezebb a WW-6. Minden vadvízi evezésnek van néhány alapköve, amire fokozott figyelmet kell fordítani, különösen az általunk megcélzott helyenként WW-5-ös, WW-6-os nehézségű folyó esetén.

Itt minden az életedet jelentheti: a megfelelő társak kiválasztása; maximális informálódás a folyóról, veszélyekről, vízállásról, környezeti adottságokról; a folyó nehézségének megfelelő tudásszint és természetesen a jó felszerelés.

Ezt azért kell kihangsúlyozni, mert nem elég csak a hideg ellen védekezni: olyan bukó kell egy kajakosnak, ami mindenhol védi a fejét, de mégis könnyű; a mentőmellénynek a felhajtóerő mellett megfelelő mozgásteret kell biztosítania; a lapátnak ki kell bírnia, ha egy-egy vízesésnél, zúgónál odavágsz a sziklának, hogy így szerezd vissza az optimális pozíció; a kajakodnak alkalmasnak kell lennie az adott folyó karakterisztikájához...

és emellett kell még mentőfelszerelés, ha valami mégsem úgy sülné el: elsősegélycsomag, helymeghatározó és olyan telefon, amivel szükség esetén gyors segítséget lehet hívni, hiszen egy mentőhelikopter a megfelelő időben olyan, mint Isten simogató keze...

Van teendő minden extrém kajakozás előtt bőven. Szerencsére, mire eljut valaki egy nehezebb folyóig, addigra ez már megszokottá, és nagyon alapos rutinná válik.

A csapatunk évek óta együtt evez, mindenki ismeri a másikat, remekül használjuk ki egymás különböző erősségét. Egy mindenkiért, mindenki egyért szellem-

ben evezünk együtt. A csapat minden egyes tagja folyamatosan keresi a határait, majd igyekeznek azt kitolni még jobban...

Ez a mérhetetlen tudásvágy és kalandkeresés tesz mindenkit egyre tapasztaltabbá és kovácsolja a csapatot egyre erősebbé. A kellő rutint vadvízi túrák vezetésével tartja mindenki magas szinten, hiszen majdnem minden hétvégén csoportokat visznek a fiúk tavasztól-őszig.

Egy tavaszi délutánon végre nekivágtunk megtervezett expedíciónknak, a felpakolt kisbuszunk roskadozott a sok felszereléstől, kajakoktól és kicsattanó hangulatunkat a mellettünk haladó kocsisorból visszamosolygó arcokon mérhettük le igazán... hiszen ingatták a fejüket, és biztos azt gondolták: „ezek a srácok tuti nem normálisak”...

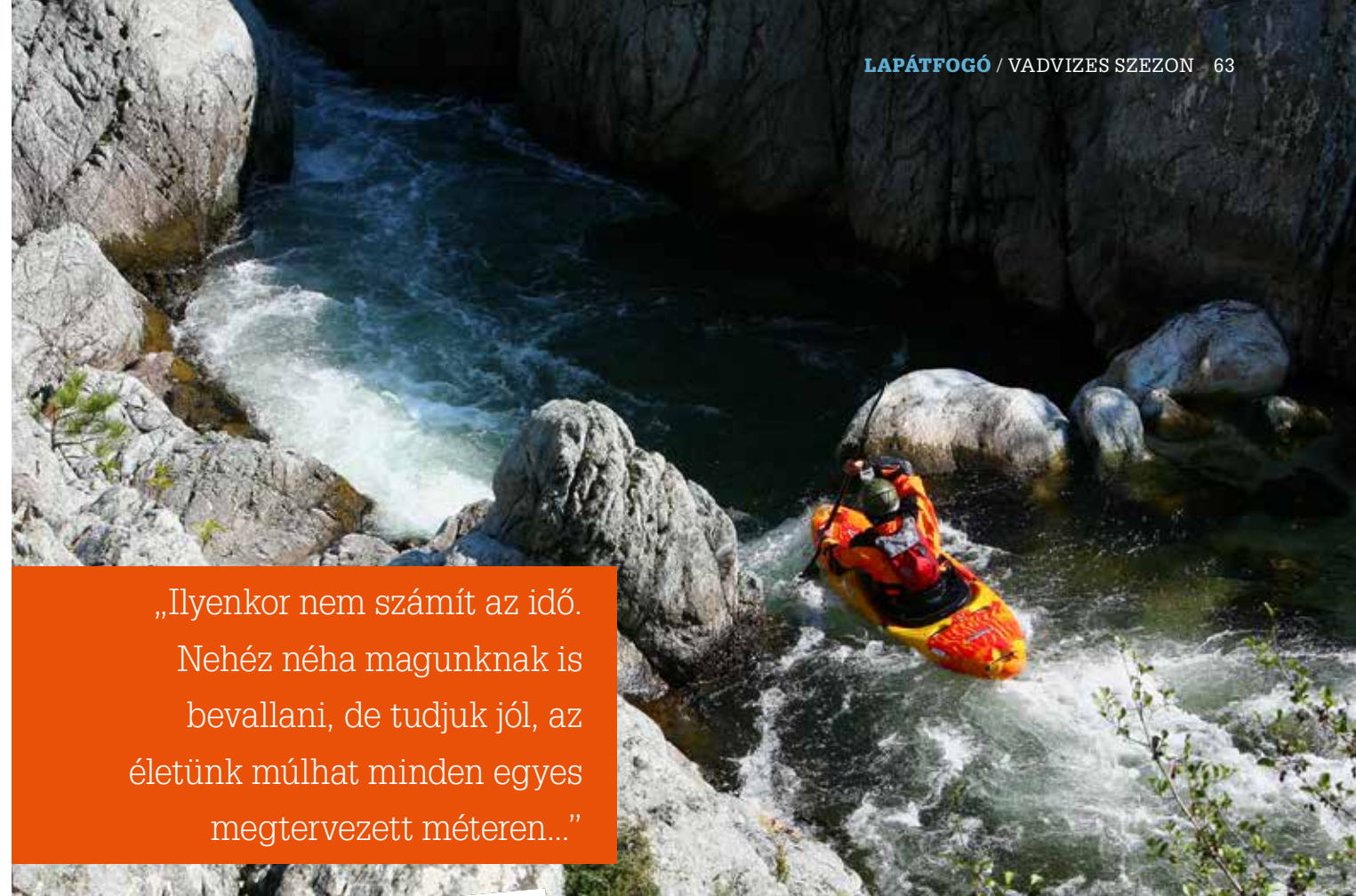
Végre elhagytuk az országot, a civilizációt, a gondokat, késő éjszaka érkeztünk meg a hegyek közé, a szállásunkra. Fáradt tagjaim, és elmém gyorsan nyugovóra tért.

Az óra csörgése előtt már ébren vagyok. Kora reggel van. De alig várom, hogy induljunk végre a Folyóhoz.

A beöltözés után a csapat vezetője még egyszer felhívja a figyelmet a folyó veszélyességére és arra, hogy ezen a szinten már csak saját felelősségre lehet vízre szállni. Szerencsésebb esetben van egy kisebb szakasz, ahol lehetőség nyílik egy kis bemelegítésre, gyakorlásra, mert a komolyabb zúgóokban nem hibázhat senki.

Fontos a sorrend, elől Ballai Tomi megy, ő egy tapasztalt kajakos, aki felderíti a terepet, hiszen egy vadvízi folyó napról napra változhat. Őt követi a csapat, majd a végbiztosító következik, aki - ha úgy alakul - utolsó esélyként kajakozhat rá a bajba jutott társára, legyen az csak egyetlen egy lehetőség is..

Egyesével haladunk a folyón, folyton nézve, keresve a vonalakat, vagyis azok az utakat ahol „biztonságosan” lehet evezni. Egy beláthatatlan szakasz következik, előtte ki kell kötnünk, hogy a folyó partján a sziklákon mászva fel-

„Ilyenkor nem számít az idő. Nehéz néha magunknak is bevallani, de tudjuk jól, az életünk múlhat minden egyes megtervezett méteren...”

deríthessük a következő kataraktot, megtervezhessük közösen az útvonalat, és a „B” tervet, és ehhez ki kell jelölni a biztosítási pontokat is.

Ilyenkor nem számít az idő. Nehéz néha magunknak is bevallani, de tudjuk jól, az életünk múlhat minden egyes megtervezett méteren.

Vállalom, hogy én leszek az első. Beülök a hajómba. Rendezgetem a neoprén spriccdeket (ez zárja le vízmentesen a kajakot), hatalmasakat lélegzem, hogy feltöltsem a szervezetem oxigénnel. Gondolatban újra átfutom a katarakt kritikus részeit, a tájékozódási pontokat, de a szívem majd kiugrik a helyéről.

Cikáznak a gondolatok... mindent átgondoltam? Elég jó vagyok ehhez? Mi lesz, ha...? Mindenképpen össze

kell szednem magam, így nem lehet elindulni... Dübörög az adrenalin, még el sem indultam, de már most csatázok magammal. Elfogy az erőm, szétfolyok... Neeeee! Lélegezz... Nyugi!

A lapátot már-már rituálisan dörzsölöm a sekély vízben a sóderrel, nem csúszhat meg a kezemben. Lenézek, a többiek türelmesen várják az indulás pillanatát, senki se sűrget. Feltartott karral, lapáttal jelzik, hogy felkészültek, jöhetnek.

Minden lélegzettel erősebb vagyok, minden pillanattal lassul a szívem. Tisztul a kép. Megérkezett a pillanat, amit annyira vártam, ami nélkül nem indulok soha. Minden idegszálammal érzem a folyót, hihetetlen erő és nyugalom száll meg, béke. Kis mosollyal a szám sarkában jelzem a fiúknak, minden rendben, indulok. Visszajeleznek: mehetek.

Kemény, határozott mozdulattal teszem a lapátot a vízbe. Kilendülök a kemény sodrásba. Pillanatok alatt

gyorsul fel a kajak a folyó sebességére, már nem látom a partot, csak előttem tiszta a kép, magától mozdul a testem, keresi kezem a legjobb fogásokat a vízen, a katarakt belépőjénél már nincs gondolat, csak teszem a dolgom. A vonal jó, de erős a víz, habos tajtékot szór az arcomba. Az első vízhengert egy jól sikerült boof-fal veszem, elégedett vigyor terül szét az arcomon. Úgy érzem, hazaértem. A folyton változó közegben eróm határán evezek, tisztán gondolkodom, a sodrásnak megfelelően döntögetem a kajakot. A következő pillanatban betérít egy nagy hullám, odébb tolja a kajakom az ideális ívről, s egy pillanatra nem látok semmit. Mire kitisztul a kép, Tomi, a következő biztosító rémült arcáról tudom, rossz helyre kerültem. Gyors, pontos karjelzése azonban megadja a jó irányt, vakon követem a jelzéseit, s valóban, néhány szikla után visszakerültem a kitűzött nyomvonalra. Az utolsó szakaszt egy látványos sziklán csúsztatással fejezem be és összeolvad a megkönnyebbült, csatakiáltásom a fiúk elismerő, dicsérő

kiáltásaival. Kiálllok egy biztonságos limányba, hihetetlen boldogsággal a keblemben veszem át az egyik biztosítási pontot, hogy most valaki más vívhassa meg kis csatáját önmagával és a folyó hullámaival.

Lassan múlik az idő. Fokozatosan haladunk, lépésről lépésre.

Tapasztalat, hogy sokszor többet hisz magáról az ember, vagy csak a virtus erősebb a józan észnél, ezért van

egy megállapodásunk a kritikus helyekre, helyzetekre: ha csak egy, csak egyetlen ember is azt mondja, hogy vétó, nem evezünk az adott szakaszt. Nincs rábeszélés, nincs DE. Egy csapatként mozdulunk.

A mostani vízállásnál egy szakaszt ezen a folyón is átmenelünk, a parti sziklákon cipeljük a teljes felszerelést, míg ki nem tisztul a folyó. Persze mindenki méregeti közben a halálos szakaszt, a fejekben fel-fel villan egy gondolat:

nem lehetne-e esetleg mégis?... De szörnyülködünk az alámosásoknál, a mindent lehúzó szifonok erején és veszélyességén..., és ezeket nem kockáztatjuk feleslegesen.

Van izgalom és élmény bőven, mindenkinél a maga szintjén. Kinek egy borulás, kinek egy fogós vízhenget okoz kisebb kellemetlenséget. A nehezebb pillanatokban mindig jól jön az azonnali segítség: a parti biztosító emberek dobta kötél, vagy a biztosító kajakos gyors felbukkanása.

A kisebb malőrök, borulások gyors eszkimófordulóval orvosolhatók, ilyenkor egy határozott lapátmozdulattal fordítja vissza a kajakos a hajóját. Ezt a fordulót gyakorolja kezdő és haladó egyaránt minden télen, hogy éles helyzetben gondot már ne okozzon a hiánya.

Elérkezünk a folyó egy hírhedt szűkületéhez. Mindenki kiszáll, a parton tanakodunk. Egyébként is nehéz ez a szakasz, de most közvetlen a letörés után a zúgó közepén egy keresztben felakadt fatörzs nehezíti meg a lejutást, az egekig tornázva az etap kockázatát, hiszen, ha felborulsz, a víznyomás betol

a fa alá.

Úgy döntünk, megevezzük, de a csapat legfiatalabb tagjával elbeszélgetek, „figyelj Máté, nem kell itt lejönnöd. Ha hibázol, hacsak fél méterrel odébb mész, kicsinál a folyó... Gondold át. Szerintem gyere gyalog...” Máté áll, nézi- nézi a szakaszt, majd a tőle megszokott szerény, de határozott hangon megjegyzi, szinte csak magának: „meg tudom csinálni”...

Összenézünk a fiúkkal, kérdőn nézek a többiekre, Kócos és Tomi is alig láthatóan biccent, úgyhogy nekiengedjük a srácot. Feszült összpontosításunk, hogy baj esetén időben ugorhasson érte a kötéllel biztosított mentőember szinte teljesen feleslegesnek bizonyult, mert Máté pillanatnyi tétovázás nélkül, hibátlanul jött le, mintha anyunak ugrana le tejért a sarki kisboltba. Tomi is, Kócos is hibátlanul teljesítették a szakaszt, csak az én hajóm billent egy vészeset. Morogtam is magamba, a fiatalok teljesen a fejemre nőnek.

Béla jött le utoljára, megbízható kajaktudása átsegítette az eddigi nehézségeken, Kócos kristálytisza vonalait követte, csiszolt technikáját, könnyed stílusát leste végig. Itt azonban egy pillanat alatt fordult a kocka..

A letörés alatti vízhengert nem tudta átugrani kajakjával, így az visszahúzta és kíméletlenül bedarálta. Biztos eszkimótudása itt nem segített, annyira tekerte a víz, hogy végül el kellett hagynia a hajót. A legrosszabb helyen. A víz vissza-visszaszívta, majd elforgatta egy szifon felé, ami lehúzhatta volna. Gondolkodás nélkül indult a mentőcsapat érte és pillanatok múlva már a parton lihegve mondogattuk, húúú, ez de kemény volt...

Innen könnyebbé vált a folyó, nehézségi szintje kb. WW-4-es. Itt csatlakoztak hozzánk azok, akiknek erős lett volna még a felső szakasz. Igazi örömevezés vette kezdetét. Játékokkal, gyakorlással vegyítve, kurjongatva haladt a csapat, az eddig tartalékolt erő minden morzsáját eltékozolva, hogy a kiszállónál kissé tántorogva üthessék össze lapátjukat, sisakjukat, mert még egy tökéletes napot tölthettek el együtt, a természet részeként.

Soha nem múló barátságok, örök kötődés. Hegyek, sziklák, vizek. Megmutatják, kik is vagyunk valójában, tiszteletre tanítanak, feltöltötenek energiával. Köszönet érte.

